

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Põhiseaduskomisjon

2012/0221(APP)

16.4.2013

ARVAMUS

Esitaja: põhiseaduskomisjon

Saaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EMÜ/Euratom) nr 354/83 osas, mis käsitleb institutsioonide ajalooliste arhiivide üleandmist Firenzes asuvale Euroopa Ülikooli Instituudile (06867/2013 – C7-0081/2013 – 2012/0221(APP))

Arvamuse koostaja: Carlo Casini

PA_Leg_Consent

LÜHISELGITUS

Ajaloolistel arhiividel on alati olnud oluline osa lääneriikide elukorralduses, sest see tugineb kirjalikul kultuuril. Juba Vana-Rooma vabariigi ajajärgul asus Tabulariumi (riigiarhiiv) hoone Rooma linna südames Forum Romanumil.

Euroopa Liidu institutsioonide ajaloolised arhiivid moodustavad osa Euroopa kultuuripärandist ning nende avalikkusele kättesaadavaks tegemine vastab eelkõige akadeemilistele, õppe- ja kultuurilistele eesmärkidele ja huvidele. Neid huve kaitstakse esmase õigusega, sest liit „austab oma rikkalikku kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ning tagab Euroopa kultuuripärandi kaitse ja arendamise”¹. Põhiõiguste harta kohaselt ei piirata „kunsti ja teadusuuringuid. Akadeemilist vabadust austatakse.”²

Pealegi on määruse nr 354/1983 neljandas volituses sätestatud, et „arhiivide töötlemine ja nende kriitiline analüüs [...] hõlbustaks ühenduse toimimisega seotud organite tööd ja aitaks seeläbi kaasa ühenduste eesmärkide paremale saavutamisele”.

Komisjoni ettepaneku eesmärk on tugevdada Euroopa Ülikooli Instituudi (EUI) rolli institutsioonide ajalooliste arhiivide haldamisel ning sellega antakse EUI ja ELi vahelisele partnerlusele kindel õiguslik ja rahaline alus.³ Seepärast oleks ettepaneku eesmärkidega vastuolus, kui pärast õigusakti vastuvõtmist satuks EUI õiguslikult või rahaliselt ebasoodsamasse olukorda kui praegu.⁴

Komisjoni ettepanek (COM(2012)0456) nõukogu poolt muudetud kujul sisaldab järgmisi praegust olukorda parandavaid institutsioonilisi muudatusi:

- ajalooliste arhiivide üleandmine EUI-le muutub institutsioonidele, sealhulgas Euroopa välis teenistusele kohustuslikuks kooskõlas ELi teisese õigusega;
- Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Keskpanga tegevuse laadist tulenevalt jäetakse nende suhtes kehtestamata kohustus anda ajaloolised arhiivid üle EUI-le. Nimetatud kaks institutsiooni võivad siiski vabatahtlikult anda oma arhiivi EUI-le;
- institutsioonide ajalooliste arhiivide üleandmine EUI-le ei mõjuta arhiivide suhtes kehtivat omandiõigust ega kaitset, mis on sätestatud aluslepingule lisatud Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide protokolli artiklis 2;
- igal üleandval asutusel on õigus nõuda teavet oma arhiivi haldamise kohta ning üleantud arhiivi kontrollida;
- arhiivi haldamise kulusid rahastatakse ELi eelarvest tehtavatest maksetest. Kulude jaotumine institutsioonide vahel põhineb objektiivsetel kriteeriumidel;

¹ Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõike 3 neljas lõik.

² Artikkel 13.

³ Vt COM(2012)456, seletuskirja punkt 1.2.

⁴ Euroopa Ühenduste (keda esindas komisjon) ja EUI vahelise 17. detsembri 1984. aasta lepinguga kindlaks määratud olukord.

- iga institutsioon võtab vastu sise-eeskirja kõnealuse määruse rakendamiseks;
- komisjonil on kohustus sõlmida üleandnud institutsioonide nimel EUIga partnerluse raamleping, mille eesmärk on kehtestada üksikasjalikud reeglid ELi institutsioonide ja EUI kohustuste ja rolli kohta. Lepingus tuleks järgida kõnealuses määruses ja aluslepingutes sätestatud.

Seepärast teeb arvamuse koostaja põhiseaduskomisjonile ettepaneku kutsuda vastutavat kultuuri- ja hariduskomisjoni tegema Euroopa Parlamendile ettepaneku anda nõusolek.

*****

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval kultuuri- ja hariduskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek anda nõusolek.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	15.4.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 18 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Daniel Hannan, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Paulo Rangel, Rafał Trzaskowski, Manfred Weber, Luis Yáñez-Barnuevo García
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	John Stuart Agnew, Sandrine Bélier, Zuzana Brzobohatá, Dimitrios Droutsas, Marietta Giannakou, Helmut Scholz, György Schöpflin, Alexandra Thein
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	François Alfonsi, Syed Kamall, Georgios Koumoutsakos, Ioannis A. Tsoukalas